

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

89. An Inquisitores possint punire aliquem, qui dederit consilium reo, in
carcere etiam iustum, illis insciis, Ex p. 4. tr. 8. res. 67.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

hæreticorum subiaceat, quia iste baptizatus est Baptismo fluminis, & quia in hac re plus operatur opinio, quam veritas, unde quidam ita definiunt: Hæreticus est qui eret baptizatus, vel pro baptizato se gerens pertinaciter errat, vel dubitat contra Catholicam veritatem. Hæc Simanca. Cujus opinionem tenet etiam Henricus *lib. 2. cap. 25. num. 6.* & Sayrus *de cens. lib. 3. cap. 4. num. 11.* in casu quo reus habuerit intentionem suscipiendi Baptismum.

3. Vel quando communiter reputatur baptizatus, ut semper accidit; & ideo observat Castus Palaeus *tom. 1. tr. 4. disp. 8. punct. 16. §. 6. num. 3.* quod Cæsar Augustus anno 1619. quidam Maurus, qui adversus nostram fidem deliquit, reconciliatus est, etiam si allegaverit baptismum non esse, in cujus confirmationem in libro suæ parochiæ non fuit inventus scriptus. Vide etiam Antonium Ricciolum *tract. de jure personarum, & c. lib. 3. cap. 6.* varios casus distinguentem.

RESOL. LXXXVI.

An Inquisitores possint punire reum, quando dubitatur, an sit baptizatus? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 113.

§. 1. **A**D hoc dubium respondet Didacus Cantera Muticensis Inquisitor in *q. crim. cap. 1. de hæreticis, n. 5.* ubi fit ait: Sed est dubium, quando dubitatur an aliquis sit baptizatus, possit ne contra eum procedi? & in hoc distingue, scilicet, aut est ille conversatus, & natus inter Christianos, & præsumitur in dubio baptizatus, & per consequens poterit procedi contra eum, si commisit aliquam hæresim: aut est natus & conversatus inter infideles, & non præsumitur baptizatus, & per consequens non poterit puniri: aut est natus inter Christianos, conversatus autem inter infideles, & tunc etiam distinguem, scilicet quod aut statim quod natus est ante annos discretionis, est captus ab infidelibus, & tunc licet præsumatur is baptizatus, tamen etiam si fecerit aliquem actum hæreticum inter infideles, non puniretur, nec procederetur tamquam contra hæreticum, quia non fuit instructus in fide Catholica: aut captus fuit post annos discretionis, & sciebat fidem Catholicam, & tunc esset hæreticus, & puniretur tamquam talis. Istam distinctionem colliges ex textu, & quæ ibi notant DD. in *cap. 1. de Baptismo, & ex textu, & quæ ibi notant DD. in cap. veniens, §. fin. de Presby. non baptizato.* Ita Cantera.

RESOL. LXXXVII.

An Inquisitores possint procedere contra comedentes carnes in diebus prohibitis, vel non recipientes Eucharistiæ Sacramentum, & Pœnitentiæ semel in anno? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 38.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam olim docui, quia supradicti sunt vehementer de hæresi suspecti. Sed quia hæc opinio aliquibus nimis rigida visa fuit, ponam hic per extensum verba Doctorum. Antonius Sanctarellus *tract. de hæresi cap. 41. dub. 3. num. 5.* Sunt de hæresi suspecti qui singulis annis sua peccata non confitentur, nec communicant; sicut etiam sunt suspecti de hæresi, qui diebus vtiis carnes edunt. Io. Rojas *singul. 98. num. 6.* Inquisitores possunt procedere contra eum, qui non recipit sacram communionem quolibet anno. Franciscus Pegna in *direct. Inquis. part. 2. §. 5. comm. 46.* Vehemens suspicio, seu suspicio alia sumitur ex signis exterioribus operum, aut verborum, ex quibus capitur argumentum concludens frequen-

ter, & ut in pluribus quod qui talia dicit, vel facit, est hæreticus, ut si quis diebus prohibitis abque necessitate & Superioris facultate carnibus vesceretur. M. Antonius Genuens. in *praxi Archiepisc. cap. 18. n. 11.* Comedentes carnes diebus prohibitis ab Ecclesiâ sine necessitate dicuntur vehementer de hæresi suspecti. Et tandem hanc sententiam non solum quoad comedentes carnes diebus prohibitis, sed etiam quoad comedentes sacramentum Eucharistiæ & pœnitentiæ singulis annis, docet etiam Lælius Zecchius in *summ. tom. 1. tit. de fide cap. 11. num. 5.* Verum posse omnia supradicta effici sine mentis errore, non est dubitandum, non tamen ex hoc sequitur quod Inquisitores non possunt procedere contra talia facientes. Ideo eorum arbitrio standum erit pensatis circumstantiis, & qualitatibus facti, temporis, & personarum. Sed communiter contra eos, qui non communicant in praxi, solent procedere Episcopi.

2. Vide etiam præter DD. citatos Duardum in *Bal. Cen. lib. 2. can. 1. §. 33. num. 7.* Alphonsum de Leone *de officio & potest. Confessor. tom. 1. recollect. 22. num. 1. cap. 15.* & Emanuelem de Valle de Moura *op. cit. de cens. & incant. sect. 3. cap. 3. n. 20.*

RESOL. LXXXVIII.

An Inquisitores sint iudices competentes super reconciliatis, qui Hispano sermone Sambenitados, vocantur? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 69.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docent Doctores, quos citat Io. Rojas *singul. 98. num. 1.* Sed ipse *num. 3.* & meritò, contrariam sententiam tenet, cui ego addo Doctores quos citat & sequitur Cencius in *decretum Gratiani collect. 34.* & Barboletum in *collectan. tom. 2. lib. 5. tit. 7. cap. 9. num. 17.* nec contra hanc opinionem negativam facit textus in *cap. aliud 11. §. 1. ut rectè observat Pegna in direct. Inquis. part. 3. quæst. 57. comment. 146.* & alij, quia varias habet explicationes, quas videre potes apud citatos Doctores; nam ego brevitati studeo.

2. Verum his non obstantibus, non est dubitandum si inter se dicti pœnitentes rixati fuerint, dum sunt in perpetuis, vel temporalibus carceribus, vel propter habitum pœnitentiæ unus in alterum convitia dixerit, posse Dominos Inquisitores illos punire, quidquid in contrarium sentiat Farinacius *de hæresi 9. 186. num. 37. in fine.* Sed tu nostram sententiam tene, tueretur Rojas & Pegna ubi *supra.* Vide etiam circa præsentem quæstionem Simancam in *cathol. instit. tit. 47. num. 18.* Decianum in *tract. crim. lib. 5. cap. 23. n. 3.* Covarraviam *pract. quæst. cap. 34. num. 3.* & alios penes ipsos.

RESOL. LXXXIX.

An Inquisitores possint punire aliquem, qui dederit consilium reo incarcerato etiam iustum, illis insinuat p. 4. tr. 8. Ref. 67.

§. 1. **R**espondeo affirmative, per ea quæ adducit Vmberius Locatus in *praxi Inquis. cap. 10. Placentie*, ubi agit de quodam Religioso Theologo, qui consultus de dubio Theologico ab Inquisito, iustum & Catholicum consilium ei præbuit, inconstanter tamen Inquisitore, & resolutum supradictum non esse puniendum, ut fautorem hæreticorum, sed arbitraria pœna deputanda ab Inquisitoribus, & novissime hanc sententiam tenet etiam Seraph. Frey. in *addit. ad tract. de confess. foliis. Roderici Acugna 9. 22. n. 18.*

RESOL.